

ЕРИК ФРАНК РЪСЕЛ И СЕ ЧУ ГЛАС

Превод от английски: Христина Минкова, 1993

chitanka.info

Те се измъкнаха от малката, износена спасителна космическа шлюпка както можаха. Космошлюпката бе предназначена за двадесет пътници, но я напуснаха само девет. Двама останаха вътре.

Непроходимата джунгла на чуждата и вероятно враждебна на човека планета ги обкръжаваше от всички страни като висока до небето стена. Във висините пламтеше пронизващо синьо слънце, което ги заставяше да се оглеждат през стиснати клепачи. Плътният въздух бе наситен с аромат на растения с лек примес на някаква смрад. Потопена в зловещи размисли, джунглата безмълвно чакаше, чакаше, чакаше...

Съвсем естествено, задълженията на командир пое Еликс Саймс, старши помощник капитан на космическия кораб. Никой не му оспори това право. Впрочем, при критичните обстоятелства, това не бе особено голяма привилегия.

Той се обърна към екипажа:

— Доколкото мога да съдя, намираме се на Валмия, шестата планета от системата ЗМ 17. — Примижавайки, той хвърли поглед към прежурящото слънце. — Но не мислете, че ни е провървяло. В космоса има много планети, които са по-добри от тази.

— Живи сме — проговори Макс Кеслер, командир на трета вахта. — А това е вече нещо.

— По-важно сега е да оцелеем, — възрази Саймс. — А това е вече друго нещо. — Той внимателно огледа всеки поотделно, преценявайки ги внимателно. — На Валмия има спасителна станция със защитен купол. На четиридесетия паралел. Доберем ли се до нея, ще оцелеем. Това е единствената ни надежда. — Почака, за да могат да осмислят думите му и добави: — Предполагам, че за да стигнем до нея, трябва да изминем 1700 — 2000 мили.

— Ако изминаваме по 40 мили на ден — рискува да се намеси Кеслер, — излиза, че ще са ни нужни 50 дни. Ще се справим.

— Четирсет миля, — възкликна мисис Махалич и кръглото ѝ лице почервения от вълнение. Тя намери ръката на мъжа си и се вкопчи в нея. — Григор, ние няма сили да прави четирсет миля.

Широкоплещест и кръглолик като нея, Григор ласкаво потупа ръката ѝ:

— По-добре да чака и види какво стане.

Като гледаше тази двойка, Бил Молит заключи, че съдбата би могла да се разпореди по-умно. Според убежденията му, случайността бе изиграла по-голяма роля при избора на тези, на които бе съдено да се спасят, отколкото справедливостта. Твърде много забележителни хора загинаха, когато метеоритът блъсна „Стар Куин“ и разцепи кораба като орех. Адският грохот, разкъсващото тъпанчетата свистене от излизания въздух и след миг Ейнсуърт, Олкок, Бенкс, Балмър, Блендъл, Касартели, Коригън вече не съществуваха — тези знаменити люде отлетяха при предците си.

А тази сбирщина оцеля. От всички спасили се само трима струваха нещо. Или четирима, ако се брои Фини, ирландския териер на покойния капитан Риджуей. Той, Бил Молит, помощник инженер от пета вахта, двеста фунта мускули, покрити с гъста мрежа от татуировки, попадна в числото на оцелелите. И още Саймс и Кеслер — и двамата отлични момчета, истински човеци: бели, грамотни, добри специалисти.

Докато телата на останалите от екипажа, хилядократно по-достойни от тази тук сбирщина, се носеха из космоса подути и безжизнени. Ето, например Махалич: тантурести, късогледни и глупави. Най-обикновени земеделци. Стари и уродливи, и както и да ги погледнеш — нищожества. Дори на английски не умеят правилно да говорят. Двойка избраници, измъкнати от бездната на смъртта даром, получили правото да живеят, отказано на другите. Вселената все някак би могла да мине без тях. А при предстоящото дълго пътуване ще се превърнат и в бреме, докато които и да бяха двама от загиналите от екипажа биха били много полезни.

А ето и още един щастливец: работникът от машинното отделение, Ханибал Пейтън, висок негър с учудващо мек глас. Единственият чернокож на борда. Той се спаси, а по-достойните от него бяха зачеркнати от живота. Необяснима несправедливост според Молит.

Същите чувства предизвикваше у него и жълтокожата маймуна, наричана Момчето Ку. Слабо като дистрофик същество, с поразително тънки крайници. До катастрофата изпълняваше черната работа в офицерската столова. Неизменно вежлив субект с раздалечени очи-цепки, мълчалив като пън. Невъзмутим и прикрит. Никой не знаеше истинското му име — за всички той беше Момчето Ку.

И последният пътник от Земята, Сами Файнстоун, младолик, черноок, чернокос, облечен крещящо и, според слуховете, търговец на скъпоценни камъни. В представите на Бил Молит той олицетворяваше тези, които не си цапат ръцете с черен труд. Когато се случи катастрофата, Сами вероятно е бил един от първите в спасителната лодка и е заел най-безопасното място, жадно стискайки торбичката си с брилянти.

През това време Саймс продължи да говори:

— Моята представа за Валмия е доста смътна и едва ли ще си припомня нещо съществено. А и няма откъде да получим допълнителни данни. — В устремения му над тях поглед нямаше и сянка от надежда. — Питам се, дали случайно някой от вас не знае повече за планетата?

Всички премълчаха, само Молит промърмори:

— Само съм чувал, че такава съществува.

— Е, какво пък. — Саймс се намръщи. — Аз лично помня, че тук, както вече казах, има спасителна станция. И още, че тази планета никога не е предвиждана за заселване, от което следва, че условията за живот са неподходящи за човека.

— Не си ли спомняте защо? — попита Кеслер.

— За съжаление не. Предполагам, че причините са обикновените: опасни за човека форми на живот; отровни растения; състав на атмосферата, който бързо или постепенно убива човека; слънчево лъчение, въздействащо му по същия начин.

— А не знаете ли дали на Валмия действа един от тези фактори, или действуват всички заедно?

— Не, — мрачно отвърна Саймс. — Впрочем, ако не се лъжа, над спасителната станция е издигнат въздухонепроницаем купол, а това говори само по себе си. Трудностите и разходите по построяването му се оправдават само тогава, когато човек не може да живее без него.

— Опитвайте се да ни кажете — произнесе Кеслер, улавяйки погледа на Саймс, — че нямаме много време на разположение, нали?

— Да.

— И не е известно, колко ни остава да живеем — седмица, дни, или часове?

— Да. — Саймс се намръщи, търсейки в паметта си необходимата му информация: не беше и допускал, че ще му потрябва.

— Не съм сигурен, но тук като че ли нещо не бе наред с атмосферата.

— На вкус и мирис е въздух като въздух — забеляза Молит. — Само е гъст и е задушно, но това не е причина за безпокойство.

— Съставът на въздуха не се определя така — забеляза Саймс. — Това, което дишаме, може да ни убие след половин година или по-рано.

— Значи, колкото по-бързо се измъкнем от тук, толкова по-добре — каза Сами Файнстоун.

— Това би трябвало да се отнася за всички — погледна го с неприязън Молит, като мислеше за загиналите.

— Той казал ние, а не аз — уточни мисис Махалич.

— И какво от това?

— Замълчете! — раздразнено заповяда Саймс. — Когато се окажем на безопасно място, тогава се разправяйте. А дотогава има къде да приложите енергията си и то с по-голяма полза. — И той посочи спасителната шлюпка. — Преди всичко да извадим и погребем двамата покойници, както подобава.

Всички замълчаха. Макс Кеслер и Ханибал Пейтън влязоха в шлюпката и изнесоха телата на загиналите, като ги положиха върху килим от виолетов мъх. Когато Кеслер ги беше вмъкнал в аварийната шлюпка три секунди преди да се откъснат от кораба, положението им вече беше безнадеждно. Сега те лежаха върху мъха на чуждата планета, а от небето злобно светеше огромното синьо слънце, оцветяващо кожата им в неприятен зеленикав оттенък.

Сред малкото инструменти от спасителната шлюпка се намери лопата. Като се сменяха, те изкопаха два гроба в тъмночервената почва, миришеца на ръждиво желязо. После положиха телата им в ямите, станали последното им убежище. Момчето Ку гледаше с непроницаемо лице, а мисис Махалич шумно се секнеше.

Като държеше в ръце фуражката си с лъскава козирка, Саймс погледна пламтящото слънце и произнесе:

— Флаерти беше католик. Когато умря до него нямаше свещеник. Господи, ти няма да го съдиш за това, нали? Той не е виновен!

Той млъкна, смутен от ролята си и от неудържимия плач на мисис Махалич. Продължи с обърнат към небето поглед:

— Що се отнася до Мадоч — той беше неверник и не криеше това. Но беше добър човек, като Флаерти. Те бяха честни, порядъчни

хора. Господи, прости им тези незначителни прегрешения, които могат да намалят техните достойнства и ги дари с отмора в последния пристан на добрите моряци.

Мистър Махалич се опита да успокои жена си, като я потупваше по рамото и нежно ѝ шепнеше. Саймс помълча малко и произнесе:

— Амин!

— Амин! — тихо повториха останалите.

Фини помириша гробовете и безутешно зави. Оборудването на шлюпката беше непоправимо бедно. Но никой нямаше вина за това. В мига на катастрофата в нея се провеждаше седмичната ревизия. Когато корпусът на „Стар Куин“ се разцепи от удара, по-голямата част от инвентара, съставляващ задължителното снаряжение, лежеше в коридора на кораба. Не успяха да дозаредят дори контейнерите с гориво.

Нямаха нито маски, нито балони с кислород, нито портативно лъчево оръжие. Един джобен компас с разбита скала. Радиопредавател, неработещ поради някаква загадъчна неизправност, която Томпсън би ликвидирал незабавно, ако и неговият труп не летеше с останалите в космоса. Три автоматични пистолета, кутия с боеприпаси, солиден аварийен запас от продоволствия, няколко метални инструмента, сред които половин дузина тежки и остри като бръснач мачете. И нищо повече.

Саймс си сложи колана с прикрепения към него пистолет и каза:

— Вземам за себе си това оръжие и компаса. Ще тръгнем в колона — колоната ще вода аз, а вие ще ме следвате. — Погледът му се спря на Кеслер. — Ако по пътя ни очаква някаква опасност, първия удар ще поема аз. При това не е изключено да загина. Тогава, Макс, ръководството на нашия отряд поемаш ти. — Той му подхвърли автомата. — Дръж. А засега ще се движиш последен и ще охраняваш тила ни.

Саймс внимателно огледа останалите, като преценяваше на кого да даде третия пистолет. Молит, с неговото могъщо телосложение, нямаше нужда от него — дори мачетето в ръцете му щеше да се превърне в грозно оръжие. Подобни мисли му внушаваше и черното тяло на Пейтън с великолепно развита мускулатура. Що се отнася до семейство Махалич, то те дори и да умееха да стрелят, при извънредна

ситуация едва ли щяха да улучат. А Фини, дори и да искаше, не можеше да използва оръжие.

Оставаха Сами Файнстоун и Момчето Ку. Последният, като член на екипажа, навярно е обучен да се справя с огнестрелно оръжие. Момчето Ку, при нужда, ще съобрази къде да се прицели, преди да дръпне спусъка. Третия автомат Саймс даде на Момчето Ку.

— Останалите вземете мачете. Разпределете помежду си провизиите така, че всеки да носи колкото може. Напълнете манерките с вода от резервоара на шлюпката. И на път.

Те направиха всичко така, както им беше казано. Всеки нарами товара си, поглеждайки с тревога дебнещите джунгли и протестирайки в душата си срещу необходимостта да напусне убежището, което представляваше за тях шлюпката. Цялата тази ужасна седмица сравнително малкият метален цилиндър беше за тях дом, създадена от човека крепост, която ги защитаваше от космоса и от неговия внезапно връхлетял ги гняв. Струваше им се, че е проява на черна неблагодарност да я изоставят, да я обрекат на сигурна гибел.

Като разбра чувствата им, които и той до известна степен споделяше, Саймс каза:

— Ако успеем да стигнем до спасителната станция, ще изпратят хеликоптер с резервно гориво и ще ремонтират корабчето. То е твърде скъпо, за да се изостави да ръждяса.

Това малко ги успокои. Тръгнаха на север, по прокарана от някого пътечка, широка един ярд. Саймс, с автомат в ръка, се движеше начело, следваше го Ханибал Пейтън и Фини. После един след друг вървяха Момчето Ку, семейство Махалич, Сами Файнстоун, Бил Молит и Макс Кеслер. Сега джунглата ги притискаше от всички страни — неудържимо разхищение на цветове с преобладаващ тъмно-зелен, на места почти черен цвят. Растителността ги защитаваше от свирепото синьо слънце, но то все пак проникваше тук-там между клоните, прорязвайки като прожектор стената от листа.

Изминаха една миля, като се спъваха в корените на дърветата и стеблата на пълзящите растения, завивайки с пътечката ту наляво, ту надясно, сечейки с мачете преграждащите я като дебели възета лиани.

Човешката колона изведнъж спря и Саймс извика:

— Пазете се от тази цъфтяща орхидея — едва не ме ухапа!

Те се помъкнаха по-нататък. Пътечката рязко извиваше наляво и в извивката ѝ се издигаше гигантско растение с огромни като фунии, аленочервени цветове. Молит видя с какъв ужас го заобиколи мисис Махалич, като се опитваше да се държи настрани от него. Очите ѝ бяха широко отворени, очилата ѝ бяха паднали на носа. Мъжът ѝ я ободряваше, макар да се вълнуваше не по-малко от нея.

Сами Файнстоун внимателно приближи завоя, забави крачка, хвърли се и с един отчаян скок заобиколи храста.

Молит изсумтя презрително, вдигна ръка с готовото за удар мачете и с пружинираща походка приближи храста. Той видя, че няколко алени фунии напругайки стебла, жадно се протягат към пътечката. Един от цветовете, отрязан от ножа на Пейтън в мига, когато то се опита да нападне Саймс, лежеше на земята.

Молит се изравни с храста, спря се на почти досегаемо разстояние и с това предизвика растението към действие. В същия миг към него се метна едно цветче-фуния. Пред очите на Молит в миг се отвори огромна алена утроба, осеяна с несметни количества тънки игли, а в следващата секунда блесна мачетето и срязва цветчето от стъблото. Падайки, то сякаш изхлипа кошмарно.

Кеслер, който се движеше след Молит, сухо каза:

— На твоє място не бих го правил.

— Но защо? Не хабя патрони.

— Затова пък изразходваш силите си и енергията на нервните си клетки.

— Кажи го на Сами. Видя ли как се юрна покрай храста. Бога ми, също като изплашен заек. — Молит се разсмя и разсече на парчета стъблото, което ту се извиваше по пътечката, ту отново се свиваше на кълбо, ту пак се изправяше. — Сами има една грижа — благополучието на синчето на мисис Файнстоун, и още торбичката с брилянтите.

Като ускори крачка, Молит съзря напред този, за когото говореха. Сами ги чакаше на следващия завой, а в тъмните му очи се четеше тревога.

— Изведнъж ми се стори, че нещо се случи.

— И ти разви бясна дейност — ехидно забеляза Молит.

— Тъкмо се готвех да се върна и чух гласовете ви.

— Да не би да ти пламнаха ушите? — хилейки се попита Молит.

— Не. — Лицето на Сами изрази недоумение. — А трябваше ли?
— Възможно беше. Ние се спугахме от смях, като си спомнихме колко пъргаво притича покрай това...

Някъде далеч напред прозвуча сърдития глас на Саймс:

— Какво правите там?

— Идваме! — извика Кеслер.

Продължиха мълчаливо напред.

Смъртта ги посети през нощта, когато синьото слънце отстъпи място на три малки луни, след едната от които се влачеше малко мъгла, като прокрадващ се в мрака блед призрак, обвит в ефирна, полупрозрачна тъкан.

Звездите изглеждаха болезнено изкривени на фона на небето, което не почерняваше и запазваше следите от скрилото се зад хоризонта пламенеещо кълбо.

Деветимата пътници запалиха огън на една малка поляна. Седемте седнаха около огъня, двама останаха да пазят. Фини безуспешно се опитваше да заспи, слагаше глава на лапите си, мигаше често, гледаше пламъка, задремваше, но след минута скачаше и наостряше уши. Безпокойството на кучето се предаваше и на другите, които и без това изпитваха тревога.

Чувстваха се много потиснати. Смятаха, че през деня са изменили приблизително осем-десет мили. Но поради многото извивки на пътеката, която рядко се движеше направо повече от сто ярда, те се бяха придвижили на север най-много пет-шест мили. При такава скорост ще им трябва година, за да стигнат четиридесетия паралел.

При това не бяха уверени, че с джобния компас и спомените на един единствен човек, ще успеят да се озоват около спасителната станция.

Виж, ако в аварийната шлюпка имаше малко повече гориво, да кажем поне за една орбитална обиколка на планетата... или ако радиопредавателя продължаваше да работи след кацането и можеше да изпраща в ефира сигнали за бедствие, за да ги засекат от спасителната станция... Ако заедно с тях се бе спасил и Томпсън, или един от младшите радисти, които можеха да поправят предавателя...

От всичките тези „ако“ се получаваше дълъг тъжен списък. В романите понякога пишат за хора, които всичко знаят. В

действителност, такива хора са рядкост. Един първокласен инженер знае за астронавигацията малко или почти нищо; опитният офицер от космическия флот се ориентира много слабо в радиотехниката или въобще не я разбира. При тези обстоятелства всеки трябва да изстиска максималното от себе си. Друг изход няма.

А с какво, впрочем, разполага Ханибал Пейтън, освен с дебелиите си устни за поглъщане на така скъпоценните продукти? Какво притежават Махалич, освен изморени измъчени крака, които ще ги принудят да се движат все по-бавно? Каква полза от Сами и Момчето Ку? Та те не притежават дори елементарни познания за намиране на изход от положението, нищо, освен желанието да бъдат отведени за ръчичка до безопасното място, ако въобще такова съществува.

Бил Молит, лежейки, се отдаваше на тези невесели мисли и очакваше съня, който все не идваше. В слабата светлина от огъня се виждаше голата танцорка, татуирана върху ръката му. Молит раздвижи мускули и я накара да завърти бедра съблазнително. Пръстите на изпънатата му ръка почти докосваха остро, блестящо мачете, положено до него.

Вдясно от него проблясваха две малки червени точки — това бе Фини, който ту отваряше, ту затваряше очи. От другата страна на огъня Молит видя легналите в нелепи пози Махалич: със стиснати клепачи и отворени усти. Ако не беше пращането и посъскването на огъня, той навярно би ги чул и как хъркат. „Като свине, — помисли той — които търчат по пътя с надежда да намерят корито с отпадъци.“

От полумрака, тихо стъпвайки, изплува Кеслер, приближи се до огъня и хвърли съчки и гнили клонки. Мокрото дърво засъска и се разлетяха рояк искри. А Кеслер се върна на поста си в сянката на дърветата. Времето се точеше бавно, двете луни сега стояха ниско над хоризонта, а третата лениво влачеше полупрозрачния си шлейф през зенита.

От гъсталака се носеше непонятно шумолене. Просмукващият се от джунглата слаб, но лютив мирис се засили, когато тези тихи звуци се приближиха към полянката. Този мирис по нещо напомняше тежката миризма на кози, напечени от лятното слънце. Пропукването на клонки и шумоленето се чуваха съвсем близо и в същото време сякаш се отдалечаваха, а това създаваше впечатление, че са произведени от нещо невероятно дълго.

За кратко време всичко утихна, чуваше се само пропукването на горящите клонки и хленча на Фини, като предчувствие за нещо лошо.

От полумрака крадливо се насочиха органи за извънзрително възприятие. Изследваха поляната, огъня, спящите и тези, които пазеха. Съществува, скрито в сянката, взе решение.

Стремителен скок напред, пропукване на клонка, смачкан храст, отчаян вик на Кеслер и рязък гръм от изстрел. От края на поляната, на триста ярда през гъсталака, дърветата потрепериха и храстите полегнаха пречупени.

Щом откри, че макар и зашеметен, вече стои на крака и стиска мачетето, Молит разбра, че в крайна сметка е задрямал. Спомни си как изтръпна и внезапно се събуди от чувството, че някой даде сигнал за тревога с вик и изстрел. А след миг над него прелетя черно гъвкаво тяло с мачете в ръка. Пейтън се хвърли в бой.

Молит го последва в джунглата, без да погледне другите. Пистолетът продължаваше да стреля, озарявайки светлината със слаби бледожълти светкавици. Изведнъж, в нощта се разнесе дразнеща кашлица, трясък от счупени клони и шум от обрулени листа.

И тогава, като в кошмарен сън, Молит забеляза стоящия до него Саймс с факел от горящи клонки. В слабата светлина на факела видяха навитото на колело чудовище, дебело четири фута, което бързо пълзеше назад в тъмнината. Кошмарно извивайки се, тази жива спирала влачеше масивна глава без очи, напомняща тиква с брадавици. От малки отвори и порезни рани на главата изтичаше млечнобяла течност.

На няколко крачки от тях стоеше Кеслер и изригваше проклетия, наведен над неподвижното тяло на Пейтън. Кеслер го подхвана под мишниците, а Молит за краката и го отнесоха на поляната. Положиха тялото на Пейтън близо до огъня, Саймс се отпусна на колене и започна да го преглежда.

— Тази твар тихо се промъкна и ме сграбчи — размахвайки автомат, разказваше Кеслер, все още шокиран. — Когато ме повлече към джунглата, аз закрепях и стрелях от упор в гадната ѝ глава. Хани прескочи огъня и спящите, и като безумен се нахвърли върху чудовището. Той се опита да му отсече главата. Тогава то ме пусна, обви се около Хани, влачи го двадесет ярда и го захвърли. Аз стрелях още два пъти в муцуната му, но очевидно без особен резултат... — Той

изтри потта от челото си, но то мигновено се покри с нови капчици. — Ако не беше Хани, вече щях да съм в корема му, на миля от тук.

Мисис Махалич се зае да превърже дълбоката рана на дясната ръка на Пейтън. От къде се бе снабдила с бинт, остана загадка. Във всеки случай не от походната аптечка. Вероятно беше откъснала ивицата от бельото си. Тя се поклащаше напред-назад и успокоително шепнеше над проснатото тяло, като без да я молят правеше това, което считаше за необходимо.

Саймс внимателно я докосна по рамото и каза:

— Много съжалявам, но това е ненужно. Той е мъртъв. Доколкото мога да съдя, гръбначният му стълб е пречупен.

Тя бавно се изправи, погледна го, после спря поглед върху тялото на Пейтън. Зад дебелиите стъкла на очилата, очите ѝ първоначално изразиха недоверие, а после се изпълниха със сълзи. Тя се опита да се овладее, но не успя. Тогава свали очилата и мълчаливо започна да бърше очите си. Саймс я хвана за ръка и я отдалечи от мъртвия. Като ги наблюдаваше, Молит се обърна към Кеслер:

— Извади късмет, а?

— Това няма нищо общо с късмета, — сопна се Кеслер.

Той взе лопатата и започна да копае яма под дървото. Обискираха Ханибал Пейтън, за да научат нещо за близките му, а после го погребяха. Кеслер направи груб дървен кръст и го постави върху гроба. Саймс, застанал мирно с шапка в ръка, помоли небето да приеме душата на един от своите синове.

— Амин! — извика Молит.

— Амин! — като ехо повтори Момчето Ку.

И всички останали.

Мисис Махалич отново се разплака.

На следващия ден пътеката им започна да се отклонява на запад. Принудиха се да тръгнат по друга, която се простираше по на север. След известно време пътеката се разшири и те закрачиха по-бързо. Потиснати от среднощната трагедия, всички се движеха близо един до друг в реда, който бяха възприели, с тази разлика, че сега Фини тичаше напред, редом със Саймс.

Пътеката бавно, но упорито се изкачваше в планината. Джунглата беше все така непроходима и страшна, но броят на разклонените дървета намаля. Светлината все по-свободно

преминаваше през листата и те по-продължително се движеха по осветени участъци от пътеката, поради което прежурящото слънце ги заливаше с нетърпима жегга. От потта косите им лепнеха и гърбовете им се намокриха. Стана задушно. Струваше им се, че въздухът се уплътнява, а не се разрежда, както можеше да се очаква.

Около обед мисис Махалич отказа да върви повече. Тя се отпусна на ствола на едно паднало дърво, лицето ѝ изразяваше тъпа покорност на съдбата, стъклата на очилата ѝ се бяха изпотили.

— Краката ми.

— Болят те краката ли, майчице? — обезпокоен запита Григор.

— Край на краката ми. — Тя свали обувките си и въздъхна. — Не мога повече да ходя.

Последният в редицата, Кеслер, се приближи до тях, а Саймс се върна назад. Всички наобиколиха мисис Махалич.

— Какво има?

— Казва, че я болят краката, — отвърна Молит.

— Тогава да си починем малко, — твърдо каза Саймс, без да показва огорчението си от принудителното забавяне. — Може би, дори ще спечелим, ако по-често спираме.

— Ще бъде добре без мен — твърдо заяви мисис Махалич. — Вие продължава. Аз остава.

— Какво? Да ви оставим тук сама?

— Не сама — заяви Григор и решително седна до жена си. — Аз остава също.

— За да се обречете на сигурна гибел — със сарказъм забеляза Саймс.

— Умира заедно — рязко възрази Григор, сякаш това решаваше въпроса.

Пухкавите ѝ пръсти нежно го погалиха по ръката.

— Не е нужно да остава с мене, Григор. Ти върви.

— Аз остава — упорито произнесе Григор.

— Оставаме всички — заяви непреклонно Саймс. Той погледна часовника си. — Да видим в каква форма ще бъдем след час. А засега можем да закусим. — Плъзна поглед по спътниците си и се спря на Молит. След миг попита с раздражение: — Ти какво се мотаеш? Остави тези номера! Не стой като шашнат!

— Аз... Аз...

— Слушай, Бил — промълви Саймс. — Ако ще казваш нещо важно, казвай. А жалбите си остави за себе си.

Смутен, Молит накрая изтърси:

— Много отдавна, още в спортното училище, минавах за добър масажист.

— Е, та?

Като се мъчеше да избегне погледа на мисис Махалич, той бързо довърши:

— Умея да премахвам умората в краката.

— Наистина ли? — лицето на Саймс светна от надежда. — Кълна се във всевишния, това е нашето спасение. Как мислиш, ще можеш ли да помогнеш на мисис Махалич?

— Ако разреши да опитам.

— Разбира се, че ще разреши. Нали сте съгласна?

— Майчице, съгласна си, нали? — умоляващо попита Григор.

— Аз ще бъде в тежест — запротестира тя.

— Тези тежести ще станат, проклети да са, страшно много, ако вместо да се движим към целта, се мотаем — отрязва Саймс и се обърна към Молит: — Бил, помъчи се да ѝ помогнеш.

— Като начало ми трябва хладка вода. Бихме могли...

Тук го прекъсна Сами Файнстоун.

— Вода имаше предостатъчно в ручея, който отминахме преди триста ярда. — Той порови в струпаните на куп раници и намери брезентово ведро. — Ще отида да донеса.

— Не, не можете да отидете сам! — с неочаквана твърдост го спря Саймс. — Едно ведро вода не струва един човешки живот. — Той бързо се обърна към Кеслер. — Иди с него, Макс. За всеки случай.

Те тръгнаха и скоро се върнаха с два галона вода, стоплена от дневния пек. Мисис Махалич срамежливо потопи подпухналите си крака във ведрото и двадесетина минути постоя така. После как да е ги избърса и Молит стисна едното ѝ стъпало между колената си, сякаш се канеше да подковава кон.

Той се захвана за работа с професионално умение: сгъваше и разгъваше стъпалото, разтриваше ставите, масажираше с пръсти сухожилията и мускулите ѝ. След известно време, доволен от резултата, се зае с другото стъпало и проведе същите манипулации.

— Кой има походна аптечка?

— Аз.

Сами му подаде чантичката.

Молит разкъса мълниеносно водонепропускливия калъф, бързо прегледа някакви пакетчета, кутийки и ампули, намери етера и плисна малко течност върху двата ѝ крака.

— Ах! — дъхът на мисис Махалич секна. — Студено е като лед.

— Защото се изпарява бързо — обясни Молит.

Той отвори кутийка с вазелин, обилно намаза с него вътрешността на твърдите подметки на обувките ѝ и изтупа хубаво с дървена пръчка напоената с мазнина кожа. Намаза още един път обувките отвътре с вазелин и започна да ги сгъва и разгъва, докато постепенно успя да допре върха на обувките до токчетата им. Тогава ги подаде на мисис Махалич.

— Пробвайте ги. Но не ги завързвайте стегнато. Нека да бъдат свободни.

Тя се обу, както ѝ нареди, стана и се разходи малко. Очите ѝ засияха от възторг и Молит за първи път забеляза, че те са ясни и сини като на кукла.

— За-пеле-ши-тел-но! — съобщи тя. Направи още няколко крачки, зарадвана като дете, сякаш по чудо бе получила нови крака. — Мой голямо благодаря!

— Мой също — с огромно облекчение проговори и Григор.

— Моля ви — каза Молит. — Няма защо.

Преди два дни той би се сопнал и присмял. А сега, кой знае защо, езикът му не се обърна да каже нещо такова. Широкото селско лице на Григор изразяваше такава трогателна благодарност! А в мозъкът на Молит отново и отново, сменяйки се, звучаха неотдавна произнесените фрази:

„Това няма нищо общо с късмета“.

„Ведро вода не струва човешки живот“.

„Много по-добре без мене“.

„Аз остава“...

И те действително се канеха да останат сами в страшната джунгла, заедно да посрещнат смъртта.

* * *

Четвърти ден, пети, шести, седми. Дължината на изминатия път е неизвестна. Придвижили са се на север на петдесет мили. Те скитаха така седмица, но им се струваше, че е минал месец или даже повече. В техните представи напуснатата космошлюпка се намираще едва ли не на друга планета.

А на сутринта на осмия ден, Саймс ги накара да тръгнат на път по-рано, не подозирайки, че е ударил неговия час. Той пак зави по една странична пътека — ако се вярваше на компаса, по нея беше по-удобно да се върви, отколкото по тази, по която се движеха вечерта. Вървяха доста бързо, за да успеят да минат колкото се може повече път, преди слънцето да се издигне в зенита си и отново да започне да ги изгаря с безпощадните си лъчи.

По време на дневната почивка Момчето Ку изведнъж остави яденето, излезе изпод дървото, под чиято сянка стояха и се опита да погледне непоносимо светещото небе.

Размърда се и Фини: седна, наостри уши и жално зави.

— Нещо не е наред ли? — попита Саймс, хващайки се за пистолета.

— Малко-малко чува звук, високо-високо. — Момчето Ку се върна в сянката, седна с безстрастно лице и отново продължи да яде. — Мой като че ли чува още вчера или завчера. Мой не уверен.

— А какъв е този звук?

— Уйоум-уйоум-уйоум! — демонстрира Момчето Ку.

— Какво? Я още веднъж.

— Уйоум-уйоум! — послушно повтори той.

— Нищо такова не съм чул — каза Саймс.

— Аз също — потвърди Кеслер. — Впрочем, неговият слух сигурно е по-добър от нашия.

— Много-много хубава слух — увери ги Момчето Ку.

Бил Молит излезе от сянката на дървото, погледна изпод ръката си небето и разочарован се върна.

— Счу ми се, че подражава звука на летящ хеликоптер.

— И на мен.

Саймс внимателно погледна ослепителното небе.

— Само халюцинации ни липсваха — каза Кеслер. — Откъде тук ще се вземе хеликоптер? Спасителната станция не е получавала от нас сигнал за помощ. Нали нямахме възможност да го изпратим.

— А не е ли могъл Томсън да изпрати сигнал за бедствие от „Стар Куин“, преди предавателят му да се разпадне?

— Не. Метеоритът го изпрати мигновено на онзи свят.

— Едва ли е било хеликоптер — решително каза Саймс и се върна към прекъснатото ядене.

— И аз така мисля.

— Мой чува звук — упорстваше Момчето Ку. — Уйоум-уйоум.

Повече не говориха за това. Звукът не се повтори, а и да се беше повторил, те вече не го чува. Бил Молит проведе с мисис Махалич поредния сеанс на лечение, който беше станал ежедневен ритуал. Сами винаги имаше под ръка вода, вазелин и етер. Григор благодари с поглед на Молит. Мисис Махалич казваше всеки път:

— За-пеле-ши-тел-но! Мой голям плаготаря!

Вечерта веригата от хора неочаквано спря и то на такова място, където особено гъсто се преплитаха клони и стъбла на заобикалящата ги растителност. Фини се скъсваше от лай. Саймс и кучето вече се бяха скрили зад извивката на пътеката, а Момчето Ку се спря до самия завой.

— Какво става, Еликс? — извика Кеслер, който се движеше зад всички.

Когато отговори, в гласа на Саймс прозвуча съмнение и предпазливост.

— Ами тук Фини пощуря. Подскача точно пред мен. — И малко по-високо: — Стига пес проклет, ще ми скъсаш панталона!

— Бъди по-внимателен, Еликс. Кучето не е глупаво.

— Знам. Само не мога да разбера защо се е разбесняло така.

— Няма ли нещо подозрително отпред?

— Съвсем нищо. Оттук виждам целия път до следващия завой. Пътеката е свободна.

— Не трябва да се връщаме! — извика Кеслер. — Трябва да вървим само напред. Не мърдай оттам. Ние ще те стигнем и ако има някаква опасност, ще я посрещнем заедно.

— Нищо няма да стане — чу се гласът на Саймс. — Няма да се съберем на пътеката. Ще трябва да действам сам.

— Може би опасността е минала? — с надежда предположи Кеслер. — Фини като че ли се поуспокои.

Думите му бяха опровергани от яростен, задавящ се лай. Саймс каза с отслабнал глас:

— Чухте ли? Опитах се да се придвижа напред.

— Не ми харесва — заяви мисис Махалич, като прояви неочакван усет. — По-добре...

Тя млъкна, защото отново заговори Саймс, обръщайки се този път към Момчето Ку, който единствен от останалите го виждаше.

— Прикривай ме. Дали Фини ще хареса това или не, аз все пак ще се опитам да се придвижа напред.

В този миг Фини се заля в такъв бесен лай, като никога преди, но след това лая премина в ужасен вой на убит от мъка пес. Едновременно с това се разнесе странен трясък, шум като от срутване и краткия, приглушен вик на Саймс. След това настъпи тишина, нарушавана от жалното квичене на кучето.

Момчето Ку погледна назад и каза:

— Паднал в яма.

Кеслер даде своя пистолет на Сами и изръмжа:

— Стой тук и пази тила ни.

Той, а след него и Молит, изпревариха останалите и изскочиха на завоя. На четири-пет ярда отпред, пътеката се пресичаше от зееща черна яма. На отсамната страна на ямата, покрай нейният ръб се мяташе Фини, издавайки непривични звуци: стонове, примесени с ръмжене. Очите му бяха почервенели, а козината настръхнала.

Молит захвърли мачетето, легна по корем и внимателно запълзя към неравния край на срутването.

— Дръж ме за краката, чуваш ли?

Внимателно, сантиметър по сантиметър се придвижи напред, като пътьом избута Фини встрани и достигна края на ямата. От тежестта му почвата поддаде и започна да се сипе. Погледна надолу и видя само непрогледна тъмнина.

— Еликс!

Никакъв отговор.

— Еликс!

Мълчание. Още по-силно:

— Еликс, жив ли си?!

Отново нищо, само слабо, непонятно почукване, носещо се от дълбочината. Молит напипа камък, хвърли го в ямата и бавно започна

да брои. Имаше чувство, че времето едвам се влечи, докато най-последно чу как камъкът падна на дъното. Почукването и шумоленето, идващи от долу, веднага се засилиха. Тези звуци предизвикаха у него асоциация за нещо огромно, облечено в хитинова броня. За гигантски рак.

— Може би, падайки, Еликс е загубил съзнание — обади се Кеслер, като здраво стискаше обувките на Молит на два ярда от ямата.

— Страхувам се, че нещата са по-зле.

— Дали е мъртъв?

— Надявам се.

— Да не си откачил? Как да разбирам: ти предпочиташ да е мъртъв?

— Ямата е страшно дълбока — отвърна Молит. — Това е капан. А на дъното му някакво чудовище чака улова си.

— Уверен ли си в това? — Кеслер едвам дишаше.

— Чувам го как шумоли.

— Аз също чува — потвърди Момчето Ку с невъзмутимо изражение на плоското си лице. — Тя прави „чук-чук“.

Кеслер издърпа назад Молит. Той стана и се отупа.

— За да се спуснем в ямата ще ни трябва много дълго въже.

Кеслер легна по корем на пътечката и каза:

— А сега ме дръж ти. — Запълзя напред и когато се надвесил над ямата изкрещя с цяло гърло надолу:

— Еликс! Еликс! Чуваш ли ме?

Зловещият мрак не даде никакъв отговор — от там се чуваха само звуци, характерни за движението на същество, облечено в броня. Пълзейки, Кеслер се върна назад, изправи се и избърса потта от челото си. Имаше вид на човек, сънуващ кошмари.

— Не можем да си тръгнем, без да се опитаме да направим поне нещо.

— Навързва стъбла и получава дълъг-дълъг въже — предложи Момчето Ку. — Моя иде долу.

— Ти не можеш да излезеш дори от хартиен чувал — озъби се Молит. — Ако някой ще се спуска, само аз ще го направя.

— Много тегло — решително възрази Момчето Ку, безстрашно гледайки широките космати гърди на Молит. — Твърде много.

— Прав е — каза Кеслер. — Ти си два пъти по-тежък от него. В тази преизподня трябва да се спусне най-лекият от нас.

— Значи моя — заяви Момчето Ку, обмисляйки тази възможност с вежливо безразличие.

Потресеният Кеслер бе на границата на отчаянието.

— Ако Еликс действително е загинал, командуването поемам аз — Кеслер се замисли за миг. — Но не съм напълно уверен, че Момчето Ку трябва да се спуска в тази яма.

— Защо — запита Молит.

— Може да доведе до още един нещастен случай. Освен това на дъното има някаква твар, срещу която няма да помогне мачетето. Той трябва да вземе и пистолет. Вече загубихме един. Той е там долу, заедно с Еликс. И ако изгубим и втория...

— Остава един единствен — подсказа Молит. — Този, който ти засега даде на Сами.

Кеслер объркано кимна.

— С един пистолет и без компас нашите и без това нищожни шансове да се доберем до станцията стават практически равни на нула.

— Компас има — каза Момчето Ку, като посочи прибора, за който ставаше дума. — Тя паднала около яма. Моя взел.

Видът на компаса успокои Кеслер до известна степен и той най-накрая взе решение:

— Рискът е благородно дело. Ще го спуснем в ямата с горящ факел, но само до такава дълбочина, която позволява да се разгледа дъното. А после ще преценим, дали можем да предприемем нещо.

Обливайки се в пот, тримата бързо започнаха да секат и после да изпъват тънките, но здрави стъбла. Свързано с примка от стеблата на лиани, с пистолет в дясната ръка и стегнат сноп от горящи клони в лявата, Момчето Ку прекрачи края на ямата. Каквито и чувства да го изпълваха, те не се отразиха на лицето му. Изглеждаше така, сякаш това бе ежедневно му занимание.

Въжето от лиани бавно пълзеше през края на ямата надолу, като пукаше и застрашително се разхлабваше в местата на възлите. Трепкащата светлина от факела се разтвори в мрака. Фини внимателно се разхождаше около ръба на пропастта и когато чувствителните му уши улавяха шумовете на движещото се на дъното незнайно същество, той започваше да ръмжи и да се зъби злобно.

Като се посъветваха, те прекратиха спускането и извикаха надолу:

— Вижда ли се вече нещо?

— Много-много тъмно — глухо прозвуча от ямата равният, безизразен глас на Момчето Ку. — Трябва да спуска още.

Те внимателно отмотаха още малко, като с всеки изминат миг ги завладяваше все по-лошо предчувствие.

— Бързо-бързо. Огън почти изгасне. Пръсти вече близко.

В ямата изчезнаха още шест-седем ярда въже. Нервите им щяха да се скъсат, когато от вътре затрецяха бързи изстрели. Бяха общо шестнадесет — толкова колкото имаше в пълнителя. Молит и Кеслер с всички сили задърпаха въжето нагоре. Махалич хванаха края и се притекоха на помощ. От усилието да издърпат по-бързо Момчето Ку горе, лицето на Кеслер се покри с пот, а могъщите мускули на Молит невероятно се издуха. Изпънатите лиани започнаха да се протриват от търкането в ръба на ямата. Влакнестите нишки с трясък се скъсваха и се отделяха от основното стъбло. А хората продължаваха да теглят импровизираното въже и затаили дъх, горещо се молеха то да издържи, да не се скъса в последния миг.

Внезапно, като дявол от кутийка, Момчето Ку изскочи от ямата. Той се изхлузи от въжето, бързо измъкна празния пълнител от автомата и постави на негово място пълен. Излишно е да се казва, че се държеше с непоклатимо спокойствие, защото той винаги изглеждаше така.

— Какво става с Еликс? — промълви Кеслер.

— Няма глава — без емоции отвърна Момчето Ку. — Откъснало животно, която седи долу.

Кеслер ужасено попита:

— Ти видя ли какво има на дъното?

Момчето Ку кимна.

— Голям животно. Цялата червена. Дебела броня. Много-много крак, като паяк. Два очи — ето такива! — разтваряйки ръце показа, че са осемнадесет дюйма в диаметър. — Лош очи. Гледа мене като още една къс месо. — Той с благодарност погледна автомата си. — Аз тях прострелял.

— Ти уби ли го?

— Не, само ги извадих. Сега тя движи насам-натам. Слушайте!

Те се послушаха и дочуха почукване, глухи удари и някакви драскащи звуци, сякаш нещо грамадно и тромаво се опитваше да изпъзни от ямата и всеки път рухваше на дъното.

— Какъв страшен край! — възкликна дълбоко потресен Кеслер. — Какъв страшен край! — Яростно изрита къс гнило изсъхнало дърво в ямата. И изведнъж го осени: — Можем да отмъстим за Еликс; поне това е във възможностите ни.

— Вече отмъстила — тихо произнесе Момчето Ку. — Ослепил.

— Това е малко. Сляпо или зрящо, чудовището е живо, седи в ямата и може да изяде Еликс. Трябва да го убием.

— Как?

— Ще нахвърляме в ямата повече суха трева, после съчки и запален факел. Ще го изгорим живо.

— Има и по-добър начин. — Молит посочи огромен камък, почти скрит от гъстата растителност. — Ако успеем да го изтърколим в ямата, тази твар ще бъде смазана.

С бясна енергия се захванаха да секат препречащите пътя им растения, заобиколиха камъка и дружно се напънаха. Той мръдна и се преобърна. На освободеното място видяха много, бързо извиващи се, дебели личинки.

Още едно усилие и камъкът се изтърколи на фут от ямата. Хората се послушаха, за да се убедят, че преследваната жертва е още там. От дълбините продължаваха да се носят стържещите звуци и шумове. Камъкът се прекатури през ръба на ямата, повличайки със себе си буци суха земя. Стори им се, че летя надолу безкрайно дълго, но най-после го чуха да пада на дъното и това бе съпроводено със силно трошене и плискане, сякаш камъкът смачка нещо меко и воднисто, затворено в твърда обвивка. После настъпи тишина.

Кеслер тържествено тръсна ръце, сякаш искаше да каже: „Това е то!“ Погледна компаса и се скри в завоя на пътеката, за да повика останалите.

Сега Кеслер оглави отряда, а редом с него тичаше Фини. След тях вървяха Момчето Ку, после Махалич и Сами Файнстоун. Шествието завършваше въоръженият с мачете Бил Молит.

Надвечер на десетия ден падна мисис Махалич. Падна като подкосена, без да издаде звук или да даде някакъв знак. Само преди

миг се влачеше с тежката си тромава походка, а в следващия миг лежеше на пътечката като захвърлен от някого вързоп.

Отчаяният вик на Григор спря движението на колоната.

Те я обкръжиха, вдигнаха я, отнесоха я на малка полянка и бързо заровиха в походната аптечка. Очите ѝ бяха затворени, а селското ѝ лице мораво. От пръв поглед не личеше дали диша или не. Кеслер хвана китката ѝ, но не можа да усети пулс. Помрачнели, те си размениха безпомощни погледи: сред тях нямаше доктор.

Някой сложи на челото ѝ мокра кърпа. Друг поднесе под носа ѝ шишенце с ароматни соли. Трети я потупа по бузите и заразтрива късите пръсти на отрудените ѝ ръце. С отчаяни усилия се опитваха да я върнат в този пълен с трудности луд свят, който тя така внезапно напусна, но всичко бе напразно.

Накрая Кеслер свали шапка и произнесе, обръщайки се към побледнелия, загубил дар слово Григор:

— Съчувствам Ви! Дълбоко Ви съчувствам!

— Майчице! — с разкъсващ душата стон промълви Григор. — О, моя бедна, измъчена... — после измърмори нещо на непонятен за тях, изпълнен с гърлени звуци език, прегърна жена си и с всички сили я притисна до себе си. На земята до нея лежаха счупени очилата ѝ, от които никой вече не се интересуваше, а Григор продължаваше да я стиска в прегръдката си, сякаш никога нямаше да я пусне. Никога.

— Моя малка Герда! О, моя... — Докато сломеният от мъка Григор се прощаваше с половинката на своя живот, на душата си, с половинката на цялото си същество, останалите се отдалечиха на няколко крачки, с готово за стрелба оръжие и се обърнаха с лице към джунглата. После бавно отведоха Григор настрани, а нея погребяха под сенчесто дърво и поставиха кръст върху гроба ѝ.

След два часа, след като бяха изминали още седем мили, спряха за нощувка. През цялото това време Григор не беше проронил нито дума. Той крачеше като автомат по пътечката, без да чува и вижда, безразличен за това къде отива и ще стигне ли някога целта.

В ярката светлина на огъня Сами Файнстоун се наклони към него и каза:

— Не трябва толкова да се измъчваш. Тя не би харесала това.

Григор не отговори. Той гледаше огъня втренчено, но пред очите му бе мрак.

— Тя си отиде бързо, с чиста душа, с лека смърт, — утешаваше го Сами. — Тя имаше болно сърце, нали? — Като не получи отговор, продължи: — Като вървах след нея, често забелязвах как се задъхва и притиска с ръка лявата си страна. Мислех, че я измъчва невралгия. А излиза, че е било сърце. Защо не ни каза за това?

— Не искаше създава трудност — без каквото и да е изражение произнесе Григор.

Той проговори за първи път след погребението ѝ. И за последен. Никога повече не промълви нито дума.

Към четири часа сутринта, той вече не беше в лагера. Когато двете луни бяха все още високо, а третата отиваше към хоризонта, на Кеслер му омръзна да стои неподвижно на пост и когато с тихи стъпки обиколи лагера, видя, че мястото на Григор е празно. Кеслер не вдигна веднага тревога. Сънят и отдихът бяха толкова необходими за хората, че не трябваше да ги буди, преди да е обмислил всичко. Затова внимателно прекрачи през спящите накуп хора и отначало претърси лагера и околността.

Григор не се виждаше никъде.

От всички страни страховито ги притискаше джунглата. Някакво фосфоресциращо същество, разперило широко криле, като безшумен призрак прелетя между върховете на дърветата. Кеслер се размисли над създалото се положение. Как и кога бе успял Григор да се скрие, не можеше да се разбере. А сега той вероятно е на няколко мили от лагера, ако, разбира се, е жив.

Не беше лесно да се разбере накъде е тръгнал. Какво да прави? Ако тръгне да го търси сам, трябва да събуди някой от спящите да го смени на поста. И тогава малкият им отряд ще трябва за известно време да се раздели. Това ще увеличи вероятността от нападение на някое или няколко същества, които е напълно възможно да ги следят незабелязано и да изчакват удобен момент като този: това ще намали възможностите им за самоотбрана. При такива плачевни обстоятелства, тяхната сила е в единството. Разделянето може да доведе до катастрофа.

С голяма неохота Кеслер прие единственото възможно решение: разбуди всички.

— Григор ни е напуснал.

— Кога?

— Не знам. Или безшумно е изпъзлял от поляната, докато съм бил с гръб, или вече не е бил тук, когато застъпих на пост, но не съм забелязал. — Той намръщено се втренчи в огъня. — Ние не можем да го изоставим на произвола на съдбата в този страшен лабиринт.

— Ще отида и ще го доведа, — предложи Сами, като взе своето мачете.

— Не можем да рискуваме и да се разделяме — отхвърли предложението му Кеслер. — Напред или назад, но ще се движим заедно.

Бил Молит стана, метна на гръб тежката си раница, прозя се широко и хвана своето мачете.

— Тогава въпросът е решен. Връщаме се обратно. Ще трябва да извървим максимум седем мили. А какво са седем мили? — Той отново се прозя и сам си отговори на въпроса: — През нощта са колкото седемдесет. И какво от това? Да вървим.

Всеки нарами товара си и се отправиха на път, с готови за бой пистолети и мачете. Скоро пламъкът на изоставеният огън се изгуби в далечината.

Григор лежеше на полянката със сгърчено тяло, с подвити до брадичката крака и наполовина изпразнено шишенце от походната аптека в лявата си ръка. Дясната беше положена върху пресния гроб, сякаш го пазеше. Главата му опираше в основата на дървения кръст.

Извадиха лопатата и изпълниха последното желание на Григор, като го положиха в тъмнината редом с „малката Герда“. Нали за това се бе устремил насам през нощта на чуждата планета.

* * *

Кеслер записа в дневника си: "Тринадесети ден. Придвижихме се на север, на разстояние малко повече от сто мили. Последните два дни се движим по-бързо. Около сто мили за тринадесет дни. Не е много. Няма ли край проклетата джунгла?"

Кеслер разкъса пакета с хранителен концентрат, подхвърли го на Фини, разкъса още един за себе си и започна да яде бавно.

— Едно е утешителното, ако въобще може да се счита това за утешение, че след всяко хранене товарът ни олеква.

— А наоколо камари от всякакви плодове и коренища — забеляза Молит. — Но аз знам, че правило номер едно гласи: не яж това, за което не си абсолютно сигурен, че може да се яде. Ако не се следва това правило, последствията могат да бъдат ужасни. Но рано или късно ще трябва да рискуваме.

— Ако не яде, умира бавно — изрече Момчето Ку. — Ако яде, какво не трябва, умира бързо.

— Да, приятелю, но ще се молиш да умреш още по-бързо — не отстъпваше Молит. — На някои планети се срещат плодове, които изглеждат сочни и вкусни, а като ги вкусиш започват такива гърчове, че петите ти се качват в гърлото.

— За покойник в такава поза ще е нужен по-малък гроб — включи се в разговора Сами Файнстоун. — Два пъти по-малко работа. Такава смърт можем да приемем за икономически изгодна.

Молит го погледна внимателно.

— Хващам се на бас, че не си способен на добра шега — или мрачна, или още някаква такава.

— Защо?

— Обзалагам се, че дотогава ти или ще си кълбо от нерви, или отдавна ще си умрял.

— Аз наистина съм едно кълбо от нерви — каза Сами. — Имам сили само да се вкопчвам в живота.

— Bravo! — похвали го Молит. — Поддържай хватката и току виж си се измъкнал.

Кеслер с раздразнение подръпна израсналата му гъста брада и каза, обръщайки се към Сами:

— Не мислете, че само вие сте принудени постоянно едва ли не да си скубете косите. Всички сме подложени на това, с изключение, може би, на Фини. — Протегна ръка, напипа главата на песа и го почеса зад ушите.

Като чу името си, Фини започна да върти опашка.

— Не мога да разбера, как успява навреме да открива ямите-капани, като тази, в която падна Саймс. Вече четири пъти ни предупреждава за опасността. Ако не беше той, още някой щеше да пропадне в такъв кладенец и да нахрани този червения... даже не знам как да го нарека.

Кеслер отново почеса Фини зад ушите, поглади го по гърба и потъна в мълчание. До този ден малкият им отряд бе намалял наполовина. Останалите живи дълбоко преживяваха смъртта на всеки, като непрежалима загуба. След малко той се изправи, съзнавайки, че е безполезно да се задълбочават в размишления за предстоящите беди. Което има да става, ще стане, независимо от желанието им.

— Време ни е.

И те продължиха нататък: Кеслер и Фини напред, а Молит на опашката. И двамата — първият и последният — мислеха за едно и също нещо. За едно и също, но по различен начин, защото мислите на Молит все още бяха заети с преоценка на ценностите.

Като последен в колоната, доколкото позволяваха честите завои на пътечката, той можеше от време на време да види пред себе си всички останали едновременно. Затова особено ясно си представяше колко души вървят пред него. Тази жива верига беше двойно по-дълга в началото на пътешествието им. Тогава с тях вървяха и другите. Например Саймс. Човек действен, образован, достоен за уважение. Първокласен космонавт. Дали заради Саймс приема толкова присърце загубите!

Не.

Липсваше му и чернокожия.

И двамата бавно съобразяващи от Балканите.

И ако съдбата ги удари още веднъж, навярно ще му липсва и този юда.

И китаеца.

И остроухия рошав пес.

Ще го притисне тъгата по хората, по всички хора без изключение.

— Запомни това, Молит! — изкрещя си сам. — Завинаги го запомни!

Сами се огледа през рамо:

— Каза ли нещо?

— Възпитавам собствения си задник — в преносен смисъл, разбира се — обясни Молит.

— И ти ли? — учуди се Сами. — По моя вече не остана здраво място.

В мозъка на Молит това признание зае място редом с другата, неотдавна получена информация. Значи, не само той намира причини да се упреква. И другите могат да се заблуждават и да съжالياват за допуснатите грешки.

Просто да се чудиш, колко си приличат хората.

Най-правилното е, докато си жив да проявяваш търпимост, а смъртта да посрещнеш с достойнство. Сега се учи на първото. А бъдещето ще покаже, как ще се справи с второто.

Пътечката ги изведе на върха на гол хълм и за първи път пред очите им се откри губещата се в далечината повърхност на планетата. Накъдето и да погледнеха, виждаха само едно — гъст еднороден растителен масив. Само на изток се издигаше планинска верига, чернееща на фона на пламтящото небе.

Като обърса потта от лицето си, Кеслер промърмори:

— Когато бяхме сред джунглата, мечтаех да се измъкна оттам на всяка цена. А сега ми се иска да се върна обратно. Там поне има някаква сянка.

— Звук, — обяви Момчето Ку и посочи на северозапад. — Ето там, високо, високо. „Уйоум, уйоум!“

— Нищо не чувам. — Кеслер заслони очи с ръка и погледна в тази посока. — И нищо не виждам. — Той погледна останалите: — А вие?

— Аз също — каза Сами.

— За секунда ми се стори, че виждам горе черна точка — неуверено произнесе Молит. — Но не бих се заклел. Вероятно ми се е привидяло.

— А сега не я ли виждаш?

— Не. Тя сякаш изскочи отнякъде, стопи се и изчезна.

— Не смятам да си хабя нервите заради това, — заяви Кеслер. Той отново избърса лицето си от потта. — Още един час под проклетото слънце и ще имаме още по-натрапчиви халюцинации. — Той тръгна. — Да се спускаме към сянката.

Фини започна да лае към стърчащата недалеч скала, козината му настръхна. Кеслер забави крачка и се прокрадна към скалата с готов пистолет. Фини стремително я заобиколи и заръмжа като лъв. Някакво същество, приличащо на десетокрак гушчер, бързо извиващо тялото си,

се отдалечи и изчезна зад гребена на хълма. Ръмжейки разочаровано, Фини се помъкна обратно.

— То бе дълго осем фута и половината от дължината му представляваше зъбата паст. — Кеслер презрително се изсмя. — А се изплаши от кучешки лай.

— Може органически да не понася резки звуци — предположи Сами. — И ако Фини не беше залаял, можеше веднага да го погълне.

— Побеснявам от зловещата тишина на тази дяволска планета — каза Кеслер. — На Земята в такава джунгла е истински ад, можеш да оглушееш. Птиците чуруликат, маймуните неспирно бърборят, папагалите крещят — не можеш да изброиш всички. А тук всичко живо не издава никакъв шум. Огромните змиеобразни същества пълзят съвсем безшумно. Гигантските червени паяци стоят в ями-капани без да мръднат. В нощите на дежурство видях много такива твари, а понякога само усещах присъствието им и всички те се прокрадваха през гората толкова внимателно, че даже клонче не помръдваше и листенце не изшумоляваше. Това е противоестественно. То ме потиска.

— Хайде да попеем — предложи Сами. — Това ще ни повдигне настроението и ще подплаши всички тукашни гадини.

— А какво да изпеем? — попита Кеслер.

Сами сериозно се замисли и предложи:

— „Вие се пътечка дълга“. Става ли?

Запяха с пълен глас тази песен и закрачиха напред. Само Момчето Ку мълчеше, защото не знаеше думите. „Пътечката“ се смени с „Положи ме сред детелината“, след която последваха „Песента на легионерите“ и половин дузина други песни. Песните им помогнаха да се спуснат бързо от хълма в джунглата и ускориха придвижването им през храсталаците. Молит, с прегракнул, режещ слуха бас, изпълни соло, старинната австралийска песничка „Как поведе нашия Кленси кравите на водопой“.

Като допя последния куплет, Молит се захвана с Момчето Ку.

— А от теб не чухме дори жалък писък. Може би ще ни изпееш нещо свое, а?

Момчето Ку се притесни.

— По-смело, — нетърпеливо настояваше Молит. — Едва ли е възможно да пееш по-зле от мене.

Като преодоля смущението си, Момчето Ку неохотно се подчини и от устата му излязоха някакви немелодични и резки звукосъчетания и полутонове. От тези кошмарни вопли във въображението на останалите възникна котка, обезумяла от колики. Тази котешка агония продължи няколко минути и изведнъж секна — както им се стори по средата на такта.

— Какво означава това? — Молит се приближи, вдигнал вежди.

— Цветни листенца, като снежинки, бавно падат от небето и нежно докосват светлата ръка на моята любима — бодро обясни Момчето Ку.

— Виж ти! — възкликна Молит. — Много мила песничка.

Само като си помисли — Момчето Ку има за кого да пее песни! Преди Молит не би допуснал подобно нещо. Опита се да си представи тази жена. Вероятно лицето ѝ е маслинено, очите бадемови; тя е весела, пухкава, готви вкусно; майка на седем добре гледани деца. Не е изключено да е два пъти по-едра от него и да командва Момчето Ку и домакинството си с твърда ръка, възможно е да се казва Нежен аромат или нещо от този род.

— Много мило! — повтори Молит за голямо удоволствие на смутения Ку.

— Може би сега ще изпеем „Ние вървим из Джорджия“ — предложи Сами, комуто явно се искаше да си дере гърлото.

— Аз вече се задъхвам. — Кеслер яростно срязва с мачете живата ограда от лиани, висока половин човешки ръст, преграждаща пътеката. — На този, който води се пада най-много работа.

— И той поема целия риск — добави Сами. — Дали да не се редуваме?

— Добра идея. — Кеслер мина през образувалия се отвор, по краищата на който свежите отрязъци от лиани се извиваха. — Напомнете ми да я обмисля след месец-два.

Не се наложи да му напомнят.

Той не можа да живее толкова дълго.

* * *

Три дни по-късно срещнаха тайнствените животни, които бяха проправили пътеките в джунглата. Често мислеха, кой ли би могъл да прокара тези коридори в непроходимите джунгли. Едва ли огромните змиевидни твари като тази, която се опита да обезглави Ханибал Пейтън. Оттогава често им се мяркаха тези животни, но те никога не изпълзяваха на пътеката и нито едно от тях не ги нападна.

Появата на пътеките в джунглата не бе свързана и с по-дребните, приличащи на гущери, същества. Те бяха твърде малко, а и телата им бяха прекалено леки за това. Хората отдавна разбраха, че извиващите се коридори са утъпкани от животни, които се срещат рядко и са много тежки. На места тези пътеки бяха почти обрасли, защото джунглата отстояваше своите права и постепенно ги завоюваше обратно. Обаче дълги участъци от пътя, с изключение на завоите, където се спотайваха алените цветя-хищници, бяха изрядно утъпкани, сякаш почвата беше трамбована от нечии чудовищни крайници. Кеслер тъкмо се канеше да завие по пътеката, когато до слуха му достигна грохот, който сякаш идваше отдалече. Останалите също го чуха и се скупчиха зад гърба му. Фини започна да върти уши и видът му изразяваше силно безпокойство.

В този свят на мъртва тишина звукът прозвуча особено странно. Сякаш изведнъж наруши някакъв вечен природен закон. Шум от удари. Тежки стъпки, от които земята потрепера, като от тропота на петдесетхилядно стадо бесни биволи. Фини възбудено изджавка и затича в кръг, а Кеслер каза:

— Чувствувам, че ще е по-добре да се махнем от пътеката. — Той внимателно се огледа. Звукът ставаше все по-силен. — Ето, там!

Като показва мястото, където храстите бяха по-редки и клоните не бяха толкова гъсто преплетени, той започна да сече просека.

Всички яростно започнаха да секат клони и стебла, а когато успяха да навлязат на тридесет ярда навътре в храстите, от завоя на пътеката се разнесе оглушителен грохот. Молит сграбчи Фини и с потната си, космата ръка стисна челюстите му да не залае. Със залепени от пот ризи те стояха наред чуждия ад и гледаха какво става там.

По пътеката, като изгубили управление локомотиви, едно след друго тичаха огромни животни. Те имаха тъмна дебела кожа, отвратително уродливи глави с три рога, с малки свински очички.

Изглеждаше, че теглото им не съответствува на размерите — като че ли петдесет тона кости и мускули бяха натъпкани в обем, пресметнат за двадесет тона. Четири двойки масивни, като при слона крака, сплескваха и изпотъпкваха стеблата на лианите и всичко, което попадеше на пътя им.

Краката им тъпчеха земята с такава сила, че се чуваше дори на тридесет ярда разстояние. Животните тичаха беззвучно, ако не се броеше тропота и пръхтенето им, и Кеслер за миг си представи, че това са някакви гигантски трироги носорози.

Бяха шестдесет или седемдесет животни. Те минаха покрай тях в тромав галоп, за който не съществуваха прегради, като смачкваха всичко, което попадеше под краката им. Разрушаваха замаскираните покрития на ямите-капани, на дъното на които дебнеха паякообразните хищници. Сега щеше да им се наложи да излизат на повърхността и с кашица от почва и слюнка да закърпват дупките си.

Излизайки от прикритието на храсталака, хората се напрегнаха да чуят, дали не ги заплашва още едно такова нашествие от север, но чуха само отдалечаващият се тропот.

Като следваше извивките на пътеката, Кеслер достигна едно разклонение, направи справка с компаса, избра и посочи наляво.

— Нататък.

Този път ги доведе до реката. Пътеката стигаше до брега, който бе изрядно утъпкан на протежение сто ярда в посока на течението и още толкова в обратна посока. Тук бяха идвали на водопой трирогите чудовища.

Водата в реката беше мътна и жълта, течението бързо. Представляваше преграда, широка тридесет ярда и неизвестно колко дълбока. Според компаса, противоположният бряг лежеше по права линия, насочена на север.

Кеслер намръщено погледна бързия речен поток и решително заяви:

— Аз не бих се опитал да преплувам тази река. Тя може да има силни подводни течения. — Той изтри потта от лицето си и гледа известно време без възторг жълтата вода със зеленикав оттенък. От реката се носеше дъх на гнили ябълки и още някакъв непознат, отровен мирис. — Това е твърде рисковано.

— Тогава ни остава едно — да се върнем обратно до разклонението и да хванем другия път — каза Молит. — Той наистина ще ни поведе на запад, но е напълно възможно после отново да завие на север.

— Бих предпочел да не се връщаме, ако е възможно да го избегнем. Честите отклонения от курса ще ни довършат. — Кеслер огледа двата бряга, близките дървета и след кратък размисъл промълви: — Жителите на земните джунгли при такава ситуация плетат мостове от лиани, като за изготвяне на такова съоръжение употребяват съвсем малко време. Някой от вас знае ли как се прави това?

Никой нямаше и най-малка представа за това. Молит реши да изкаже собствените си съображения.

— Струва ми се, че хората, които правят това, трябва да са разположени и от двете страни на реката. И ако това е така, за да построим мост и пресечем реката, трябва преди това да стигнем другия бряг.

— Прелетим от другата страна като маймуни — каза Момчето Ку.

— Ти навярно си телепат! — възкликна Кеслер. — И в моята глава се въртеше такава мисъл. — Той още веднъж огледа дърветата. — Само да можем да намерим подходяща лиана.

Те се разходиха по брега и скоро намериха това, което търсеха. Сред множеството дървета, надвесени над крайбрежната ивица, намериха едно, от което висяха няколко дебели стебла на лиани, почти докосващи водата.

Не беше много трудно да издърпат едно от тях на брега. Отрязаха от джунглата дълга лиана, завързаха за края ѝ овален камък, разклатиха го и го метнаха към люшкащите се над водата стебла. На десетия опит тя се уви около едно от тях. Те задърпаха стъблото към себе си, крайт му се метна над брега и се закачи за върха на дървото така високо, че бе невъзможно да го стигнат. За да го свалят, се наложи Молит да се изкатери по ствола.

— Аз ще се прехвърля първи — каза Кеслер.

Той завърза освободения камък за края на увисналото от дървото стъбло, хвърли го през реката и с помощта на тънката лиана го върна обратно. Камъкът прелетя на около два фута над противоположния по-

висок бряг. Доволен от резултата, Кеслер пристегна раницата си, провери добре ли са закрепени пистолета и кутията с патрони към кръста му и предаде компаса на Молит.

— Приборът е твърде ценен, за да рискуваме.

Без да съзнава зловещия смисъл на тези думи, Кеслер се издигна на няколко фута нагоре по ствола, хвана дебелото стъбло на лианата и го дръпна към себе си с всички сили, като го изпробваше на здравина и за да се увери, колко здраво е захванато за клона.

— Камъкът беше изхвърлен с голяма сила — обезпокоен, отбеляза Сами. — А вие не можете да достигнете толкова мощно изхвърляне. Какво ще стане, ако не успеете да достигнете брега?

— Ще достигна. Тази лиана виси от клона поне на пет фута подалече от средата на потока, а това означава по-близо до противоположния бряг, който при това е и по-висок. Ще се справя, не е сложно.

Той се хвана по-здраво за стъблото, отблъсна се с двата крака от ствола и се хвърли напред. От тежестта му лианата протестиращо запращя, но не се скъса. Но се откъсна от клона, за който се държеше. Кеслер падна в реката. И веднага водата около мястото на падането се развълнува и образува множество кръгове, сякаш под повърхността нещо бързо се задвижи.

Когато Кеслер рухна в реката сред фонтан от жълти пръски и около него се образува този странен водовъртеж, Сами Файнстоун, стоящ най-близо до водата, изкрещя силно. Като захвърли товара си, той вдигна ръце над главата си.

— Стой, глупако! — изрева Молит и се хвърли да го удържи. — Ти не знаеш какво е това...

Но закъсня. Без да обръща внимание на предупреждението, Сами скочи във водата. В средата на реката беснееше водовъртежът. Насред пенещата се вода се показа главата на Кеслер и моментално се скри под нея. Водата се задвижи на вълни, распени се още по-силно и придоби розов оттенък. Метна нагоре невисок смерч. От пяната за миг изплува ръка, цялата в кръв, изпъната в конвулсия и страшна — и Кеслер завинаги изчезна.

В този миг Сами изплува, блъснат от мощна подводна вълна назад към брега. Той отчаяно се бореше с течението, но внезапно изохка отчаяно. Молит се хвърли към мястото, от което Сами скочи,

заплува към него и го затегли за косите към брега. После се наведе, хвана го под мишниците и го измъкна от водата.

Но не целия Сами, а само част от него — тялото му, без пищялите на краката. Под краката му имаше само кръв, която се изливаше на тласъци от прекъснатите кръвоносни съдове.

— О, господи! — възкликна Молит, чувствайки че ще повърне.

Той нежно положи тялото на Сами на земята, хвърли се към походната аптечка и с чувство на пълна безпомощност разгледа съдържанието ѝ. В нея нямаше никакви хирургични инструменти, макар че дори и да имаше, не знаеше как да ги използва. Видя спринцовка с игла. Шишенца с някакви течни и твърди лекарства. А как се пълни спринцовката, как и в коя част на тялото трябва да се направи инжекцията? Какво лекарство да използва?

Сами се размърда и се опита да седне. Лицето му беше бледо и сънено като на човек, който още не е дошъл на себе си.

— А Макси? — прошепна той. — С него какво...?

— Той загина — каза Момчето Ку, гледайки втренчено Сами с дръпнатите си очи. — Вие лежи тихо-тихо.

Сами отново се напрегна, като се опитваше да подчини на волята долните си крайници, а после погледна надолу. Молит се върна и Момчето Ку му каза:

— Тя губи съзнание.

— Няма значение. Това са единствените лекарствени средства в аптечката. Повдигни десния му крак и по-бързо.

Той бързо завърза най-големите кръвоносни съдове с тънки пластмасови тръбички, а оголените при срязването мускули залепи с някаква лепкава маса. Беше много трудно да лепи по този начин, защото пастата бързо се втвърдяваше като стъкло. С първият слой от пастата той залепи разкъсаните съдове и закрепил тръбичките. След това нанесе отгоре още два втвърдяващи се слоя и раната беше надеждно защитена. По този начин обработи и другия отрязан крак.

В екстрени случаи се допускаше и такъв груб, но бърз начин за оказване на първа помощ при тежко раняване. Но тази мярка можеше да послужи само, докато болния бъде доставен на подходящо оборудвана операционна маса и оставен в ръцете на опитни хирурзи.

Молит потърси в аптеката бинтове и меки подложки. Не защото щяха да му са нужни за раната, а за да обвие отрязаните крака на Сами

и да го положи по-удобно. Ръката му замря във въздуха, тъй като в този миг Момчето Ку извади пистолета — единственото оръжие, което им беше останало и произнесе с равен глас:

— Речна дявол!

Молит погледна през рамо и видя огромната, като малка лодка, плоска глава с форма на сърце и на нея две бели, като чинии немигащи очи, които ги гледаха втренчено и студено. От приличащите на рога израстъци на тази невъобразима мутра висяха водорасли. Челюстите на чудовището извършваха бавни дъвкателни движения, сякаш то още се наслаждаваше на вкуса на изисканото блюдо.

Автоматът бясно започна да стреля. Едното блюдце се счупи и от окото потече гъста зелена течност. Главата се скри под водата, и ако се съди по това, как се разбунтува реката на това място, животното започна да се гърчи и да се мята по дъното.

Сами дойде на себе си от гърмежите и погледна Молит и Момчето Ку.

— Краката ми! Нещо откъсна краката ми! — И добави по детски учудено: — А аз почти нищо не почувствувах. Само една режеша болка като при конвулсия. Но загубих краката си!

— Ще се оправяш. — Молит продължи да бинтова краката му.

— Не. На тази планета не ще мога да се оправя. — Сами потрепера с цялото си тяло, сякаш от джунглата повя студ. — С мен е свършено. По-добре ме оставете тук.

— Това, че временно излезе от строя, не ти дава право да дрънкаш глупости. Така че замълчи! — рязко го прекъсна Молит.

Със слаба усмивка Сами промълви:

— Можеш да ме нагрубяваш колкото си искаш, но с това няма да ме заблудиш. Зная, че дойде ред и аз да създам работа на лопатата.

— Ще те носим, — отсече Молит. — За разнообразие. Втръсна ми да копая гробове. Избий от глупавата си глава, че можеш да ме накараш да изкопая още един!

* * *

Молит, който сега беше старши в групата, прецени, че на това място реката представлява непреодолимо препятствие. Ако бяха само с

Момчето Ку, можеше да рискува да се прехвърли оттатък. Но да се прехвърлят Фини и Сами бе невероятно трудно. По-просто беше да се върнат към пътеката, която водеше на запад, и да потърсят друга, която може би щеше да завие на север.

Те отрязаха и изгладиха два прави клона и Момчето Ку опъна върху тях меката рогозка, която изплете от трева, подобна на камъшит. При това ловкостта на ръцете му изуми Молит. Очевидно, Момчето Ку притежаваше особен талант за тези неща — изпълни го с такава бързина и майсторство, че Молит му завидя и пожела да може някога да се научи да го прави като него.

Сами се отпрати на път върху импровизираната, но удобна носилка. До него лежеше мачетето му. Каквото и да се случеше, нямаше никаква вероятност да може да го използва, но не желяха да се разделят с оръжието. Пък и присъствието му ободряваше ранения: искаше му се да вярва, че двамата го считат за пълноценен член на малкия отряд. Но той най-добре знаеше, до каква степен това не отговаряше на истината.

Сами безпомощно лежеше на носилката, следеше с очи отблясъците от слънчева светлина върху острието на мачетето, гледаше как над него преминават клоните на дърветата, безмълвно хапеше долната си устна, за да не се издаде колко му е тежко и се стараеше с всички сили да отвлече мислите си от изгарящата болка в краката. Благодарение на стъкловидните обвивки, покриващи раните му, той вече не губеше кръв. Те не пропускаха и микроби. Друго нещо са бактериите, които бяха из жълтата река. Те вече бяха проникнали в раните му и сега, запечатани под тази изолираща маса, встъпиха в люта схватка с белите му кръвни телца.

Около полунощ на следващата нощ нетърпимото парене постепенно се разпростря до кръста му. Без да може да мигне от болка, Сами лежеше с отворени очи между огъня и тялото на Момчето Ку. А около тях Бил Молит крачеше напред-назад и носеше своето дежурство. Фини пролайваше в съня си, легнал върху раниците с провизии. Сами въздъхна и, като се опитваше да седне, с усилие повдигна малко тялото си. Лъчите на пламъка се отразиха в очите му. Молит се приближи, клекна до него и шепнейки, за да не разбуди Момчето Ку, попита:

— Как си?

— Не много добре. Аз...

— Почакай. — Молит се отправи към купчината от багаж, внимателно измъкна изпод Фини своя, порови из него и се върна при Сами. — Взех ги от спасителната шлюпка. Исках да ги запазя.

Сами присви очи, замисли се и попита:

— Ах, да, шлюпката. Господи, колко отдавна беше това.

— Исках да ги пазя за тази знаменита минута, когато видим спасителната станция. — Молит му показва голяма запечатана кутия с цигари. — Но сега такава голямо количество няма да ни трябва.

— Прибери ги, — той безуспешно се мъчеше да не покаже, че се задъхва. — Жалко ще бъде сега да распечатваме кутията. Цигарите няма да се запазят месеци наред, ако отворим кутията и в нея попадне въздух.

— Момчето Ку не пуши. Оставаме ти и аз. — Молит разкъса опаковката и отвори капачето. Подаде на Сами цигара, поднесе му огънче и сам запали. — Какво ще кажеш за морфинова инжекция?

— Би ли могъл да ме инжектираш?

— Не.

Като се подпря на ръката си, Сами доближи лице до Молит и зашепна:

— Вече два дни ме носите на носилка. Колко мили изминахте за тези два дни?

— Седем мили — напосоки отговори Молит.

— Излиза — три и половина мили на ден. Не е много, нали? И всеки път, когато срещаме преграда от лиани, трябва да ме оставяте на земята и да сечете проход. После отново се хващате за носилката. Имате само две ръце, а не шест. И краката ви не са от желязо. Вие не можете дълго да вървите с такъв товар.

— И какво от това? — запита Молит, като го гледаше внимателно.

— Момчето Ку има пистолет.

— Е, и? — със същото изражение в гласа повтори Молит.

— Сам знаеш.

Молит изпусна тънка струйка дим и се загледа в нея.

— Отстрани погледнато, аз навярно изглеждам лош човек. Може би ти също ме считаш такъв. Не е изключено да си прав. Но при всички случаи аз не съм убиец.

— Погледни на това по-иначе, — замоли се Сами. Той пак се намръщи от болка. На челото му избиха капчици пот. — Ти знаеш, че аз, все едно, ще умра скоро, малко по-рано или малко по-късно. Това е само въпрос на време. И те моля да направиш така, че да ми бъде по-леко. Аз много искам...

— В действителност ти искаш да облекчим своето съществуване. — Прекъсна го Молит. — Само още един път да го загатнеш и ще ти откъсна безмозъчната глава.

Сами се повдигна на лакът и слабо се усмихна.

— Били, цар си да успокоиш човека, като използваш заплахи.

— Отивам за морфин.

Като стъпваше тежко, Молит заобиколи огъня и започна да се рови в запасите. „Били“ — мислеше той. Май за първи път Сами го нарече по име. Може би така щяха да го наричат сега и другите, ако бяха доживели този ден.

Например Пейтън. Може би днес те не биха си говорили така: „Ей, Пейтън, вдигни това“ и „Слушам, мистър Молит“, а биха разговаряли помежду си по иначе: „Вземи това нещо, Хени,“ — „Добре, Били“.

И напълно беше възможно мисис Махалич също да го наричаше Били, а той да ѝ казваше Герда или Майчице, или би измислил някакво глупаво, но ласкаво обръщение като „Тутси“, например. Някога, много отдавна, той би се втрещил само при мисълта, че такава нещо е възможно. Нещо повече, щеше да се пръсне от злоба от такава възможност. Така беше по-рано, но сега е съвсем иначе. Времената се меняха. А заедно с тях се променяха и хората.

Сами се хвърли да спасява Кеслер без да се замисли, а сега моли да го застрелят, за да ги спаси от бремето, което представлява за тях. Без да мисли за себе си, Пейтън се хвърли срещу неизвестната опасност с единствената мисъл да я отдалечи от останалите. Герда и Григор искаха да умрат заедно, защото не искаха да бъдат в тежест на останалите. Даже Фини, и той би се нахвърлил върху една от галопиращите грамади, за да се опита да спаси хората, да не позволи да бъдат смазани. Тоест, всеки по своему, според характера си, проявяваше мъжество: едни действуваха импулсивно, други обмислено, но всички самоотвержено.

А какво притежава Молит? Танцьорката, татуирана върху ръката му, и фойерверк от метеорити, разпръснати по широкия му гръб. Купчина косми по гърдите. Могъщо, като на бик тяло и издръжливост, която му позволяваше да върви до последно, докато не падне мъртъв.

А всичко останало беше невежество. Професионалните му знания в областта на реактивната техника, при тези обстоятелства, бяха абсолютно безполезни. Нищо не разбира от хирургия, малко за използването на лекарствата. Няма острия слух на Фини, слухът и рядко изтънченото му обоняние. Няма изкусните пръсти на Момчето Ку, нито флегматично устроеният му ум и невъзмутимо спокойствие, които му помагат да приеме бъдещето. Дори не може да плува като Сами. Излиза, че нищо не умее.

Ако не се брой уменията да успокоява хората със заплахи. Да, поне тази дреболия може да му се запише като плюс.

Както повечето чувствителни хора, преживяващи дълбоко заблужденията си, самооценката му беше занижена до нелепост. Психиката му в този момент наподобяваше махало, което се носеше от една крайност до друга. И за това имаше причина. От дълбините на неговото съществуване... а може би и извън него, от невъобразимата далечина?... дочуваше глас. Той се върна при Сами със спринцовката в ръце.

— Реших така: една пълна спринцовка с морфин трябва да е най-голямата допустима доза. Надявам се, че съм познал. Е, ще рискуваш ли?

— Да. — Болката преряза лицето на Сами. Той изпусна недопушената цигара. — Направи каквото искаш, каквото искаш, само да се почувствувам по-добре.

— Освен това, струва ми се, че е най-добре да те боцна в бедрото. По-близо до раните. Ако искаш, ще инжектирам по половин спринцовка във всеки крак.

Сами се съгласи. Като се отпусна до него на колене, Молит му инжектира морфина. Никога в живота си не беше се чувствувал толкова неуверено, но с огромно усилие на волята накара пръстите си да работят добре и внимателно.

Исправи се.

— Не си ли по-добре?

— Още не. Вероятно трябва време, за да подейства. — Сами, легнал на гръб, се обливаше в пот. След известно време, което му се стори вечност, проговори: — Болката утихва. Вече ми олеква. — Той затвори очи. — Благодаря ти, Бил.

В бледата светлина на втората луна, проникваща между дърветата, лицето му излъчваше странно призрачно сияние. Молит почака малко, после се наклони над него и послуша дишането му. Доволен, че е заспал, той се върна на поста си.

Късно сутринта, когато се изкачваха на малко възвишение, Молит почувствува, че носилката го дърпа назад и се огледа. Момчето Ку се спря и вече полагаше своя край на земята. Молит също положи своя край.

— Какво има?

— Тя не гледа. Не движи. Едва не пада от носилки. Аз мисли, тя умира — неуверено каза Момчето Ку.

Фини приближи тялото с изпънати лапи, помириша го и пронизително започна да вие. Молит погледна Сами, потърси пулса му, сложи ухо върху гърдите му. И извади лопатата...

Те нарамиха багажа и оръжието си и тръгнаха напред.

Бяха трима — двама мъже и кучето.

Беше тридесет и втория ден, а може би тридесет и шестият или петдесет и шестият. Никой нямаше представа и не се интересуваше. Те бяха изгубили представа за времето, защото нямаше никакъв смисъл да броят дните. Единственото, макар и нищожно утешение, беше факта, че успяха да преминат на другия бряг на реката, на едно тясно място с много подаващи се над водата камъни. Сега отново се движеха на север.

Количеството изминати мили беше неразрешима загадка. Може би триста, може би четиристотин. В най-добрия случай бяха изминали четвъртината от пътя до спасителната станция, ако се допуснеше, че Саймс не се беше заблудил в изчисленията си. Трябваше да извървят разстояние, превишаващо няколко пъти изминатото досега.

Един обед, когато се бяха нахранили, Молит случайно повдигна раницата на Момчето Ку. Раниците им изглеждаха еднакви, но щом я повдигна, веднага разбра, че тази не е неговата. Той мълчаливо я остави на земята, взе другата раница, метна я на гърба си и като стегна ремъците, стисна в ръка дръжката на своето мачете.

От този миг Молит внимателно наблюдаваше Момчето Ку. И доста бързо си изясни, какво беше намислил той. Момчето Ку действуваше спокойно и много ловко: ако не беше случката с раницата, Молит не би забелязал нищо.

При всяко хранене някой, комуто беше ред, отваряше за Фини пакет с хранителен концентрат от своя запас. Това Момчето Ку извършваше честно, но картината се променяше, когато трябваше да отвори друг пакет за себе си. Той винаги имаше готов един отворен и само си даваше вид, че го отваря и яде съдържанието му. Обаче никога не изхвърляше опаковката, която би трябвало след хранене да се е изпразнила. Плоският пакет се връщаше в торбата му със същото съдържание, готов да бъде използван при следващата пантомима. Раницата му изглеждаше с двадесет процента по-тежка от тази на Молит, следователно Молит пресметна, че Момчето Ку прави този номер вече почти шест-седем дни.

Но Момчето Ку нямаше вид да умира от глад. Той ядеше нощем, по време на своите дежурства. Лежейки около огъня, Молит незабелязано наблюдаваше, как той жадно поглъща плодове, ягоди, коренища, които събираше в джунглата. Наяждаше се до пръсване, готвейки се за гладуването през следващия ден. Беше ясно защо постъпва така и Молит се възмути до дъното на душата си.

— Смяташ, че продоволствията ни са недостатъчни ли? — попита той Момчето Ку. — Те ще свършат преди да сме изминали половината път до станцията, така ли?

— Аз не знае.

— Отлично знаеш, да те вземат дяволите! Не ме баламосвай! Всичко си изчислил с подлото си мозъче. Разбрал си, че никога не ще се доберем до станцията, ако не започнем да ядем това, което расте в джунглата. А кой да бъде опитното морско свинче? И си си втълпил, че това си ти.

— Аз не разбира, — запротестира Момчето Ку, като гледаше Молит с непроницаемо изражение на черните си очи.

— Не се прави на глупак! — Молит впери в Момчето Ку толкова свиреп поглед, сякаш го избличаваше в най-тежкото престъпление. — Непознатите хранителни продукти са много опасни. Никой не може да предскаже, как ще подействат на човешкия организъм. И ти реши, че ако не ти се случи нищо, това ще ни реши проблема за храната през

останалия път... А ако сгрешиш, ако умреш (той яростно се удари по главата), тогава за нас с Фини ще има повече храна.

— За мен все едно, ако аз ще умира — възрази Момчето Ку с истинска ориенталска логика.

— Но на мен не ми е все едно! — изрева Молит. — Не мога да говоря с проклетата ти раница, ако ти издъхнеш. Тя не може да ми бъде дружина. Пък и през нощите не може да дежури вместо теб. Кой ще ме пази, когато спя?

— Хубаво куче, — каза Момчето Ку, поглеждайки Фини.

— Кучето не ми е достатъчно. — Молит говореше жестоко и властно. Той бутна Момчето Ку в гърдите и без да съобразява какво говори, заяви: — Ако заради това умреш, аз ще те убия. Сега аз отговарям за тази експедиция и ти забранявам да ме затрудняваш със смъртта си, разбра ли?

— Моя засега не умира — обеща Момчето Ку и десет дни честно спазваше обещанието си.

Първият признак за това, че той се кани да наруши обещанието си, беше неговото падане: той рухна като подкосен с главата напред, конвулсивно задраска с нокти земята, после успя да се вдигне на крака и се повлече напред. Като измина така десетина ярда, той настигна изчакващия го Молит и този път си забрани да падне. Отстрани изглеждаше много странно.

Той стоеше пред Молит като тревичка, разклащана от вятъра, а лицето му беше придобило цвета на стара слонова кост. Колената му бавно се подгъваха, сякаш нещо го теглеше надолу въпреки отчаяното му съпротивление. Така че, малко по малко, той падна на колене и промълви с извинение:

— Моя повече не може. — Падна в ръцете на Молит, който се опита да го хване.

Молит го положи върху мъха и бързо свали раницата и колана с оръжието, а Фини подтичваше наоколо, скимтейки. Когато Молит се наведе над Момчето Ку и се опита да го свести, синьото слънце плисна огън върху тях, между дърветата, и изгори шията му.

— Не се надявай да се чупиш, чуваш ли? — Молит го тръскаше настойчиво. — Не смей да си отиваш като всички останали. Няма да ти копая гроб. Не се и надявай! — Той грабна лопатата и я захвърли в джунглата. На челото му пулсираше вена. — Виждаш ли, изхвърлих

тази глупост, да бъде трижди проклета. Никой повече няма да изкопае с нея нито един гроб. Никога, никога, никога! Ни за теб, ни за мен. — Той го потупа по бузите, придобили цвета на слонова кост. — А ти се събуди, чуваш ли? Е, хайде, събуждай се!

И Момчето Ку послушно се събуди, обърна се настрани и повърна. Когато повръщането спря, Молит го хвана под мишниците и насила го изправи на крака, като го придържаше да не падне.

— Всичко е наред!

— Много-много болна.

Момчето Ку увисна на ръцете му.

— Тогава да поседнем малко.

Молит го положи отново върху хълмчето, седна до него и сложи главата му на коленете си. Фини отчаяно залая — на четиридесет ярда от тях, в храсталаците се мяркаше огромната спирала на змиеподобно същество. Молит извади пистолета и изпрати в тази посока пет изстрела. Свитото на кълбо същество бързо запълзя назад. Молит отново се зае с Момчето Ку, проклинайки собственото си безсилие и умолявайки лежащата на коленете му глава:

— Стегни се, момче. Ние имаме още много да вървим, но ще успеем, ако сме двамата. Вече изминахме заедно толкова много мили. Ти няма да се предадеш сега, нали? Казвам ти, стегни се!

Слънцето се скри зад хоризонта, Фини жално заскимтя, тъмнината се сгъсти, но появата на трите луни малко я поразея. А Молит все седеше и държеше на ръце Момчето Ку, като от време на време му говореше, но той оставаше глух за думите му. Молит имаше чувството, че огромното синьо слънце обърка мислите му и той изгуби власт над тях.

Имаше чувството, че загражда с ръцете си от някаква опасност не само Момчето Ку, но и всички останали, които някога крачеха с него по тези чужди пътечки. Саймс и Пейтън, Сами и Кеслер, двамата Махалич. Пък и тези, с които беше живял и общувал през тези далечни времена, когато големия сребрист цилиндър, наречен „Стар Куин“, още съществуваха.

И още му се струваше, че чува гласът, който сега звучеше много по-силно и настойчиво, отколкото по-рано. Но за нищо на света не беше в състояние да разбере, какви думи се опитва да му каже този глас.

Той седя така до разсъмване, дрехите му се навлажниха от росата, клепачите му подпухнаха и почервеняха. Момчето Ку беше още жив, но в безсъзнание и не реагираше изобщо. Изпаднал беше в състояние на пълно вцепенение, сякаш погълнал голяма доза наркотик.

Това напомни на Молит, че такива като Момчето Ку са податливи на наркомания. Ами ако Момчето Ку имаше добре скрит запас от опиум — в раницата му или в дрехите? Молит го претърси много внимателно. И не намери никакъв опиум. Няколко дни назад точно така претърси Сами и не намери брилянти. У никой от тях нямаше неща, които според неговите представи трябваше да притежават.

Той реши, че животът, в известен смисъл, е една голяма лъжа, да го вземат дяволите. А истината, в известен смисъл, се открива от смъртта. Сред нещата на Момчето Ку не се оказа нищо, заслужаващо внимание, освен избеляла, пречупена снимка на момиче, заснето пред селце с къщички, с островърхи покриви, а на заден план се виждаха някакви планини. Само това. И повече нищо. Неговият рай, царството му на земята.

— Аз ще те отведа там — закле се Молит. — Дори ако за това ще ми са нужни десет години.

Сложи си колана с пистолета и патроните, натъпка всичко в една раница, затегна ремъците така, че като промуши в тях ръце, раницата увисна на гърдите му, а не на гърба. Част от съдържанието на походната аптечка натъпка по джобовете си, а това, което не се събра изостави на възвишението. Заби мачетето в земята, за да може после да го хване за дръжката, намести на гърба си Момчето Ку, като стисна в лапата си китките на двете му ръце, а с другата измъкна от земята мачетето и тръгна на път.

Щом тръгнаха, Фини много се оживи: с големи скокове се понесе напред, като непрекъснато нещо душеше и често се оглеждаше, за да разбере дали Молит го следва.

Половин час ходене, пет минути почивка; половин час ходене, пет минути почивка. Слава богу, че съдбата го беше дарила с такова могъщо телосложение, като в същото време се беше разпоредила Момчето Ку да е дребен, изсъхнал — само кожа и кости — слабо подобие на човек.

И ето, влачейки се по пътеката, Молит започна да си говори на глас. Понякога думите му бяха отправени към Момчето Ку, чието

безмълвно тяло беше прехвърлено през широкото му рамо.

Понякога към Фини, учудващо търпеливо възприемащ чудатостите му, сякаш бяха най-обикновено явление. А понякога, без да се обръща към някого, крещеше гневни фрази, предизвикани от топлината на синьото слънце и чуждата атмосфера. Тялото му засега функционираше, но мозъкът му постепенно помътняваше, макар сам той да не го подозираше. По време на почивката, Момчето Ку издаде тих стон, за първи път от вчера отвори своите черни очи и прошепна:

— Моя много извинява.

И с присъщото му спокойствие тихо изчезна там, където изчезват всички Момчета Ку. А Молит дори не забеляза, че него вече го няма. Той вдигна тялото и го понесе нататък през зеления ад, после го пусна на земята, отново го вдигна и отново го понесе: една уморителна миля след друга, час след час под адския пек. Понякога Молит разговаряше с него, и почти винаги Момчето Ку му отговаряше любезно и гладко.

— Ние сме все по-близо до целта, момче. Добре се придвижваме. Днес изминахме петдесет мили. Какво ще кажеш за това?

— Чудесно, — любезно отговаряше мъртвото лице.

— А утре може би ще минем сто. Под това синьо слънце. То все се опитва да ме опече, но аз няма да му се дам. Впива се направо в мозъка ми и нарежда: „Падай, падай де, проклет да си!“, но аз няма да падна, чуваш ли? Ти не си имал работа с Бил Молит. Плюя на синьото слънце. — И той се изплю за по-голяма убедителност, а Момчето Ку лежеше, примрял от възхищение. — През следващата седмица ще сме достигнали купола. Там ще измислят и нови крака за Сами. А след месец във вторник, вече ще летим към Земята. — Той тържествено цъкаше. — И за Рождество ще си бъдем в къщи!

— Разбира се! — с подobaващ възторг отговаряше Момчето Ку.

— А Фини ще почерпим с говежди кости — добавяше Молит, като обръщаше поглед към кучето. — Какво ще кажеш за това?

— Изгарям от нетърпение, — отвръщаше Фини и с всички сили се затичваше напред.

Колко е прекрасно да имаш истински приятели, тогава, когато без тях би било ужасно жестоко.

Да чуваш гласовете им. Техните и този глас, който все го викаше и викаше...

В сряда той изви на изток. Компасът му лежеше там, където го бе изтървал преди два дни — под една орхидея с необикновена красота, която обаче издаваше зловоние. Той вече не различаваше изток от запад, север от юг, но могъщото му тяло продължаваше своя път, сякаш беше побеснял механизъм, който упорито не желае да спре. И през цялото това време Фини тичаше пред него на един скок разстояние: денем му помагаше да заобикалят маскираните ями-капани, нощем го пазеше.

Обгорялото му от слънцето лице придоби керемидено-червен цвят и беше набраздено от дълбоки бръчки, черни от пот и прах. Сплъстената му брада висеше на рошави кичури до гърдите му. Очите му се бяха налели с кръв, зениците разширени, но тялото продължаваше да крачи с безсмислената упоритост на робот.

От време на време забиваше в земята мачетето, вадеше от кобура пистолета и стреляше напосоки по някакви животни, които биха го нападнали, ако пистолетът стреляше безшумно. Но от гърмежите бягаха панически, явно не понасящи тези звуци. Два пъти стреля в дракони, които съществуваха само в болното му въображение. Когато се спираше да си почине, той всеки път беседваше с Момчето Ку и Фини и те отговаряха на неговите блестящи остроти с невероятни шеги.

Колкото и странно да изглеждаше, той нито веднъж не забрави да нахрани кучето. Понякога така се увличаше в разговор с двамата си събеседници, че пренебрегваше необходимостта сам да се храни, но нямаше случай, когато да е забравил да отвори пакет с храна за Фини.

Когато стигна крайното разклонение на планинската верига, той се оказа на едно възвишение. Джунглата проредя, постепенно отстъпи място на голи скали и настъпи време, когато той се влачеше там, където нямаше нито пътеки, нито дървета и нищо вече не го предпазваше от изгарящите лъчи на висящото в небето огнено кълбо. „Нагоре, още по-нагоре“ — настойчиво му втълпяваше това, което бе заменило разума му. Той се катереше по отвесни склонове, подхлъзваше се и се повличаше надолу, хващайки се за предателски издатини в скалите, за да се задържи, но продължаваше да се клатушка напред. „Опитай се да се измъкнеш от пропастта, старецът каза, че «Стар Куин» излита, а кой говори, че Бил Молит е сред загиналите? Нагоре, все по-нагоре!“

Миля, ярд, дюйм или колкото са там — до горе. После почивка и разговор. Още миля, ярд или дюйм нагоре. Дишането му ставаше все по-трудно, на пресекулки. Зрението му, кой знае защо, също не се фокусираше и понякога повърхността, по която се движеше, се издигаше пред погледа му, или пък ставаше съвсем плоска, и той се спъваше изненадано.

Две костеливи ръце с нечовешка сила теглеха назад лявото му рамо и нещо тъмно, издаващо натрапчиви звуци, се въртеше в препъвачите му се крака, обути в груби ботуши. Звуците вече се чуваха от всички страни: носеха се от небесните висини, промъкваха се от дълбините на неговото същество, разрушавайки свършената тишина на този свят, която сега се смени с какофония.

О, този лай и писък на непонятното същество, което се мятеше пред очите му, това пулсиращо „уйоум-уйоум“, което идваше от някаква неизвестна точка близо до огнедишащото, като разпалена пещ, слънце! И гласът, вече гърмящ в душата му като гръм, така че вече успя да разбере думите.

„Елате при мен всички отрудени и обременени...“

Не му пукаше за този глас. Той и преди това не се вслушваше в него. Може би той съществува, но може и да не съществува. Но гласът произнесе една дума, която го заинтересува. Една единствена дума.

„Всички“ — каза гласът.

Той не посочи конкретно.

Никому не отдаде предпочитание.

Той каза „Всички“.

„Точно“ — мислено се съгласи Молит и рухна с главата напред, като поразен от удар бик, разпъна се сред напечените скали и малкото кафяво същество скимтейки, започна да ближе лицето му, а синьото слънце продължаваше да изгаря почвата на чуждата планета.

„Уйоум-уйоум“ напусна мястото си около слънцето, сниши се и изхвърли тънка нишка, в края на която висеше нещо подобно на дебел черен паяк. Паякът докосна повърхността на планетата, разцепи се на две и се превърна в двама души, облечени в убито-кафява на цвят униформа. В ноздрите си имаха втъкнати миниатюрни филтри.

Бясно въртейки малката си опашка, Фини скочи върху първия с явното намерение да оближе лицето му. Жертвата взе Фини на ръце и ласкаво го потупа по гърба.

Вторият се наведе над телата, после се върна назад към въжето, на чийто край се люшкеше апаратче и заговори:

— Чест и хвала на очите ти, Ел. Ти беше прав. Те действително са двама — едно момче влачещо върху себе си друго. — Мълчание, а после: — Няма откъде другаде да са се взели, освен от тази спасителна космошлюпка. Колко жалко, че не останаха в нея, нали я засякохме, когато се спускаше на повърхността на планетата.

— Но за издирването ѝ ни бяха нужни десет дни — чу се отгоре гласът на пилота. — За толкова време търпението им щеше да се изчерпа и те, въпреки всичко, щяха да тръгнат по джунглите. — Като помисли, той заговори отново. — Ще се свържа на къси вълни с купола — нека изпратят патрул, който ще претърси целия път оттук до космошлюпката. Ако някой е оживял, сигурно се крие в храсталаците по този маршрут.

— Какво значи „още някой“? Тези двамата са от мъртви по-мъртви. Живо е само кучето.

— Все пак нищо не пречи да проверим.

— Твоя работа.

Като се отдалечи от апарата, говорещият се върна при своя партньор.

— Този, грамадният, е умрял съвсем скоро — каза другият. — Просто е удивително, как е успял да се добере до тук. Закъсняхме с няколко минути. А другият е умрял преди пет дни.

— За какъв дявол е влачил със себе си този труп?

— Откъде да знам? Може да му е бил най-добрият приятел.

— Кой? Този недорасъл китаяга? Не бъди идиот.

Никога през живота, нищо не го накара да чуе този глас.

„Всички“ — казва той.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.